

Нові ціни на газ і їхні наслідки

Кінцева ціна на газ 2007 року для промислових споживачів, враховуючи податки та тарифи на транспортування і постачання газу, може сягнути 180 дол. США за 1 000 м³ газу. Таку позицію висловив економіст МЦПД Ільдар Газізулін у коментарі газети “Дело”.

На відміну від наслідків українсько-російської угоди 2006 року про постачання газу наслідки підвищення ціни на імпортований газ наступного року для економіки будуть суттєвішими. Цікаво, але на відміну від минулого року представники енергомістких підприємств, зокрема металургії, не висловлюють свого протесту щодо нових цін. Є принаймні три причини цього.

По-перше, бурхлива реакція промислових виробників на початку року пояснюється тим, що 2005 року відбулася радикальна зміна у схемі постачання російського газу і змін правил гри на внутрішньому ринку газу. Нині йдеться лише про зміну ціни.

По-друге, нинішня владна коаліція переважно представляє інтереси промисловості України, а тому не існує суттєвих підстав для публічної критики дій влади.

Нарешті, згадаємо, що за попереднього підвищення ціни на газ була несприятлива цінова ситуація на світових ринках металопродукції. Тобто ціни на метал знижувалися, а ціни на газ мали підвищуватися і, найголовніше, була відсутня інформація про масштаби такої зміни. Цього року ціни на метал достатньо високі і майбутня ціна на газ відома.

Нова ціна на газ для українських підприємств не матиме катастрофічних наслідків. Справді, у деяких енергомістких галузях може бути спад. Проте також збільшаться стимули до інвестицій і модернізації. Можливо, відбудеться зміна власників, що для економічного розвитку країни принципово не важливо. Можна також очікувати певного зменшення прибутковості найбільш енергомістких галузей промисловості проти минулого року і відповідного зменшення податкових відрахувань до бюджету.

На жаль, точно оцінити вплив від нових цін на газ майже неможливо, оскільки статистика щодо

фінансових показників діяльності компаній вкрай недостовірна. Багато підприємств так чи інакше використовують різноманітні схеми мінімізації оподаткування. Тому офіційні цифри про збитковість виробництва – недостатнє свідчення кризового стану на підприємстві.

Так, металургія, яка є найбільшою галуззю країни з енергомістким виробництвом, має великий запас міцності. Фактично металурги могли б кілька років працювати з прибутком, близьким до нульового, можливо, зупинивши виробництво на найбільш збиткових потужностях. ФПГ мають суттєві фінансові ресурси завдяки сприятливій кон’юктурі в минулому, а також можливість залучити кредитні ресурси для модернізації або побудови нових ефективних потужностей. Частка газу в собівартості металургійного виробництва також не така велика, як в інших галузях, наприклад, у хімічній промисловості, в якій, імовірно, наступного року буде зафіксовано спад.

Останнім часом почалися розмови про те, що власникам металургійних і хімічних підприємств уряд може компенсувати їхні втрати від підвищення ціни на газ, зокрема через надання податкових пільг. Варіант прямої підтримки окремих галузей в Україні недоцільний. У разі податкових пільг, наприклад, для металургії, це означатиме санкції у вигляді антидемпінгових розслідувань і запровадження квотування української продукції. На думку економіста МЦПД, металурги самі не зацікавлені в отриманні такої державної підтримки. Доцільнішими є зміни державної політики зі створення сприятливих умов для здійснення капітальних інвестицій, швидшої амортизації, яка матиме позитивні наслідки для всіх суб’єктів економічної діяльності.

Коментар опубліковано у газеті “Дело” від 2 листопада 2006 року, <http://delo.ua/ru/news/11852.html?PHPSESSID=a0ed17ad9d2fc3e0ecc00bfacabd1667>.